

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jiřího Čidliny a soudkyň JUDr. Aleny Svátkové a Mgr. Miloslavy Štorkové ve věci

oprávněné: **PROFI CREDIT Czech, a.s.**, IČO 61860069
sídlem Klimentská 1216/46, 110 00 Praha 1
zastoupená advokátkou JUDr. Kateřinou Perthenovou
sídlem Velké náměstí 135/19, 500 03 Hradec Králové

proti

povinným: 1. **L. B.**, narozený xxx
bytem xxx, xxx
2. **J. B.**, narozená xxx
bytem xxx, xxx

pro 587 465 Kč s příslušenstvím, o návrhu povinných na zastavení exekuce, k odvolání oprávněné proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 4. února 2022, č. j. 35 EXE 653/2013-152,

takto:

I. Usnesení soudu prvního stupně se **potvrzuje**.

II. Oprávněná je povinna zaplatit povinným na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 300 Kč do tří dnů od právní moci usnesení.

Odůvodnění:

1. Soud prvního stupně napadeným usnesením zastavil exekuci (výrok I). Výrokem II rozhodl o povinnosti oprávněné zaplatit pověřenému exekutorovi náhradu nákladů exekuce ve výši 134 806,10 Kč a výrokem III povinným nepřiznal náhradu nákladů řízení.
2. Při svém rozhodování vycházel z toho, že opatřením Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 27. 3. 2013, č. j. 35 EXE 653/2013-24, byl Mgr. Martin Tunkl, soudní exekutor Exekutorského úřadu Plzeň – město, pověřen vedením exekuce k vymození povinnosti uložené povinným ve prospěch oprávněné, na základě rozhodčího nálezu rozhodce JUDr. Jiřího Kolaříka ze dne 19. 10. 2012, č. j. 102 Rozh 3812/2012-8.
3. Povinní navrhli odklad a zastavení exekuce, neboť rozhodčí smlouva, na základě které byl následně vydán rozhodčí nález (exekuční titul), je stejně jako smlouva o úvěru absolutně neplatná pro rozpor se zákonem a dobrými mravy, v tomto smyslu poukázali na usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 16. 7. 2014, sp. zn. 30 Cdo 2401/2014, či nález Ústavního soudu ČR ze dne 24. 10. 2013, sp. zn. III. ÚS 562/12. Úvěrová smlouva je v rozporu s dobrými mravy, neboť částka úvěru činila 139 000 Kč, celková splatná částka byla sjednána částkou 421 248 Kč, RPSN ve výši 99,24 %. Obvyklá úroková sazba spotřebitelských úvěrů činila v době uzavření smlouvy 16,14 % p. a. V oznámení o schválení úvěru došlo ke změně úvěrované částky na částku 113 000 Kč, splátky ve výši 8 720 Kč měsíčně po dobu 48 měsíců. Výsledná splatná částka měla činit 418 560 Kč, RPSN tedy 132,13 %. Finální smluvní úrok je tak osminásobkem obvyklého úroku požadovaného poskytovateli úvěrů

Shodu s prvopisem potvrzuje E. P.

v době uzavření smlouvy. Judikaturou byl však strop stanoven na maximálně čtyřnásobek obvyklé RPSN, přesáhne-li smlouva stanovený limit, je to v rozporu s dobrými mravy (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 15. 12. 2004, sp. zn. 21 Cdo 1484/2004 nebo ze dne 27. 2. 2007, sp. zn. 33 Odo 236/2005). Oprávněná vedle výše uvedeného úroku zajistila úvěr dalšími sankcemi, které jsou při jejich kumulativním uplatnění pro spotřebitele likvidační. K okamžiku zesplatnění nemůže být v silách spotřebitele vyčíslenou částku uhradit, dle č. 1. 12. 1. písm. a) činí smluvní pokuta 8 % z dlužné splátky při prodlení delším než 15 dnů; dle písm. b) činí smluvní pokuta 13 % z dlužné částky při prodlení delším než 30 dnů; dle čl. 12. 4. smluvní pokuta 50 % ze základní celkové splatné částky klientem při prodlení delším než 60 dnů. Úvěr byl dále zajištěn i blankosměnkou, což v rozhodné době sice nebylo v rozporu s právní úpravou, nicméně použití blankosměnky vedle výše zmíněných utvrzujících instrumentů vede k závěru, že oprávněná celý smluvní vztah nastavila tak, aby práva a povinnosti dlužníků (povinných) byla ve výrazné nerovnováze k právům a povinnostem věřitele (oprávněné), což je v rozporu s dobrými mravy. Na uvedených závěrech nemění nic ani skutečnost, že povinní ke smlouvě v takovém znění přistoupili (viz nálezy Ústavního soudu ČR ze dne 26. 1. 2012, sp. zn. I. ÚS 199/11 či nálezy Ústavního soudu ČR ze dne 24. 10. 2013, sp. zn. III. ÚS 562/12).

4. Povinní s oprávněnou uzavřeli dne 30. 11. 2011 smlouvu o revolvingovém úvěru č. xxx (dále jen „úvěrová smlouva“), jejíž součástí byla rozhodčí smlouva. Museli nejprve podepsat úvěrovou smlouvu a současně smlouvu rozhodčí, aby následně od oprávněné obdrželi tzv. oznámení o schválení úvěru. Bez uzavření smlouvy rozhodčí by oprávněná úvěr neposkytla. Povinní uzavírali ujednané smlouvy z pozice spotřebitelů, přesto však dle tvrzení povinných s odkazem na nálezy Ústavního soudu ČR ze dne 1. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2164/10, obsahuje rozhodčí smlouva ujednání, která jsou s ochranou spotřebitele v přímém rozporu. Výběr rozhodce JUDr. Jiřího Kolaříka označili za netransparentní z důvodu jeho podjatosti - ekonomické závislosti. Rozhodčí řízení probíhalo v sídle Rozhodčí společnosti Pardubice s. r. o. a veškerá podání určená rozhodci měla být zasílána na adresu sídla společnosti Pardubice s. r. o. Poukázali na rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2019, č. j. 27 Co 135/2019-296, z něhož citovali, zdůraznili, že Rozhodčí společnost Pardubice s. r. o. obcházela zákon, když se fakticky chovala jako stálý rozhodčí soud, aniž by k tomu měla zákonné zmocnění. Účastníkům byla rovněž zamlčena ekonomická závislost rozhodců na oprávněné, když oprávněná je pro Rozhodčí společnost Pardubice s. r. o. klíčovým obchodním partnerem. Celá rozhodčí doložka byla účelovým konstruktem oprávněné a Rozhodčí společnosti Pardubice s. r. o. s cílem získat mimosoudní cestou zcela vyhovující exekuční titul, nejde tedy o pouhou podjatost, ale propracovaný systém na výrobu nezákonných exekučních titulů. Uvedli i to, že oprávněná byla spolu se společností Intrum Czech s. r. o., IČO 27221971, která je s oprávněnou propojena, pro Rozhodčí společnost Pardubice s. r. o. stěžejním obchodním partnerem, a ekonomická závislost rozhodců je tak zřejmá. O těchto smluvních vztazích měla informace výlučně oprávněná. Oprávněná při zahájení rozhodčího řízení postupovala v rozporu s rozhodčí smlouvou, neboť nedoručila rozhodčí žalobu jednomu z rozhodců ze sjednaného seznamu, ale přímo rozhodčí společnosti, která konkrétního rozhodce vybrala, věci přiřadila sp. zn. a činila v řízení úkony. Rozhodčí smlouva je neplatná pro rozpor s předpisy na ochranu spotřebitele s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 1. 3. 2016, sp. zn. 26 Cdo 3631/2015.
5. Z výpovědi jednotlivých rozhodců a svědků v řízení, vedeném pod sp. zn. 27 Co 135/2019 před Krajským soudem v Praze vyplynulo, že Rozhodčí společnost Pardubice s. r. o. zajišťovala administrativní zázemí pro rozhodce a rozhodci byli odměňováni na základě počtu rozhodnutých věcí. Existovala trojstranná dohoda mezi oprávněnou, Rozhodčí společností Pardubice s. r. o. a jednotlivými rozhodci. Z výpovědi rozhodce Mgr. Jana Fišera Krajský soud v Praze zjistil, že oprávněná byla žalobcem ve většině sporů, které rozhodoval. V době rozhodcovské činnosti byl zaměstnán jako koncipient u JUDr. Kolaříka, za svou práci včetně rozhodčí činnosti dostával mzdu

jako koncipient, žádná speciální odměna za rozhodčí činnost nebyla poskytována. Poplatky za rozhodčí řízení byly hrazeny Rozhodčí společností Pardubice s. r. o. Z výpovědi rozhodce Mgr. Martina Týle soud zjistil, že náplní administrativního personálu bylo rovněž předběžné posuzování právních sporů s klienty oprávněné. Rozhodčí nálezy nepsal sám rozhodce Týle, ale zaměstnanci Rozhodčí společnosti Pardubice s. r. o. Rozhodce JUDr. Jiří Kolařík ve své výpovědi uvedl, že v rozhodném období vydával cca 25 – 30 rozhodčích nálezů týdně. Rozhodčí poplatek byl hrazen na účet Rozhodčí společnosti Pardubice s. r. o. Rozhodce Mgr. Radek Lubina ve své výpovědi uvedl, že měl smluvní vztah s Rozhodčí společností Pardubice s. r. o., která zajišťovala veškerou administrativu spojenou s vydáváním rozhodčích nálezů.

6. Podle sdělení Okresního soudu v Pardubicích, jenž je místně příslušným soudem pro ukládání spisů rozhodce JUDr. Kolaříka, tento rozhodce rozhodl pro oprávněnou v období let 2009 až 2012 celkem 5 421 sporů. Z tohoto množství přidělovaných sporů je zřejmé, že rozhodce je ekonomicky motivován rozhodovat spory ke spokojenosti oprávněné (zadavatele), aby ta přidělovala spory tomuto rozhodci i nadále. Samotný způsob volby rozhodce ze seznamu na předtištěném formuláři rozhodčí smlouvy způsobuje absolutní neplatnost rozhodčí smlouvy pro rozpor se zákonem s poukazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 16. 7. 2104, sp. zn. 30 Cdo 2401/2014. V rozporu s úpravou na ochranu spotřebitele je i to, že jednání je primárně neveřejné a písemné, možnost nařídit ústní jednání je svěřena do výlučné pravomoci rozhodce. Rozhodčí řízení probíhalo mimo místo bydliště povinných, navíc bylo doručování v rozhodčí smlouvě upraveno odlišně od úpravy v občanském soudním řádu (dále jen o. s. ř.).
7. Oprávněná jako věřitelka dále s odbornou péčí neposoudila schopnost povinných splácet spotřebitelský úvěr. Měla povinnost poskytnout úvěr jen tehdy, pokud je po posouzení úvěruschopnosti spotřebitele s odbornou péčí zřejmé, že spotřebitel bude schopen spotřebitelský úvěr splácet, jinak je smlouva, ve které je spotřebitelský úvěr sjednán, neplatná (viz nálezy Ústavního soudu ČR ze dne 26. 2. 2019, sp. zn. III. ÚS 4129/18). Absolutně neplatná smlouva o úvěru způsobuje i absolutní neplatnost rozhodčí smlouvy, neboť jsou spolu neoddělitelně provázány a propojeny (viz nálezy Ústavního soudu ČR ze dne 11. 12. 2014, sp. zn. III. ÚS 4084/12).
8. Povinní svůj návrh doložili rozhodčí smlouvou uzavřenou mezi oprávněnou a povinnými dne 30. 11. 2011; smluvními ujednáními smlouvy o revolvingovém úvěru poskytovaném společností PROFI CREDIT CZECH, a.s., V01042011, ze dne 30. 11. 2011; návrhem na uzavření smlouvy o revolvingovém úvěru/Smlouva o revolvingovém úvěru č. xxx uzavřená dne 1. 12. 2011 mezi oprávněnou a povinnými; oznámení o schválení úvěru k č. xxx ze dne 1. 12. 2011; splátkovým kalendářem ke smlouvě o revolvingovém úvěru č. xxx ze dne 1. 12. 2011; a rozhodčím nálezem ze dne 19. 10. 2012, č. j. 102 Rozh 3812/2012-8, který vydal rozhodce JUDr. Jiří Kolařík (exekuční titul).
9. Oprávněná s návrhem povinných na zastavení exekuce nesouhlasila, byť potvrdila jak uzavření smlouvy o revolvingovém úvěru č. xxx, tak poskytnutí úvěru ve výši 113 000 Kč, který se povinní zavázali uhradit částkou 418 560 Kč po splátkách ve výši 8 720 Kč měsíčně. Povinní uhradili pouze čtyři splátky a poté splácet přestali. Oprávněná tak iniciovala rozhodčí řízení, ve kterém byli povinní naprosto nečinní a nevyužili žádného institutu pro svou obranu. Rozhodce JUDr. Jiří Kolařík byl určen transparentním způsobem, povinní proti jeho osobě nevznesli žádné námitky. Se závěrem, že je rozhodčí smlouva neplatná, oprávněná nesouhlasila, neboť podle rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 19. 12. 2007, sp. zn. 29 Odo 1222/2005, nevztahuje-li se důvod neplatnosti smlouvy na rozhodčí doložku týkající se sporů z této smlouvy, nemá neplatnost smlouvy vliv na neplatnost rozhodčí doložky. Rozhodce JUDr. Jiří Kolařík byl v rozhodčí smlouvě určen jmenovitě. Rozhodčí společnost pro rozhodce zajišťovala pouze administrativní činnost. Tvzení povinných, že ve věci rozhodovala fakticky rozhodčí společnost jako zastřený stálý rozhodčí soud, jsou nepravdivá. Ze

strany povinných nebylo tvrzeno ani prokázáno, že by zde byly natolik extrémní skutečnosti, podle nichž by bylo možné dojít k závěru, že smlouva o úvěru společně s rozhodčí smlouvou jako celek by byly v rozporu s dobrými mravy a principy na ochranu spotřebitele. K tomu odkázala na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 23. 1. 2018, č. j. 20 Cdo 4022/2017-127, či ze dne 1. 8. 2018, č. j. 20 Cdo 1641/2018-201, dle nichž nelze v exekučním řízení uplatňovat argumentaci, která by mohla být způsobitou obranou v rámci instrumentů nabízených samostatným občanským soudním řádem, a která ze zjevné nedbalosti byla opomenuta. Poukázala i na usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 27. 12. 2018, č. j. 22 Co 218/2018-325, podle něhož je třeba přistoupit k posouzení těch aspektů, které dovolací soud naznačil ve svém rozhodnutí pod sp. zn. 20 Cdo 4022/2017, tedy zabývat se kontraktačním procesem, obsahem úvěrového závazku, možnostmi účinných prostředků ochrany práva spotřebitele, pasivním postupem povinného v nalézacím řízení s poukazem na rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 4084/12, sp. zn. I. ÚS 1699/11.

10. K výši úroku oprávněná uvedla, že byl sjednán úvěr ve výši 113 000 Kč a úrok byl vyčíslen pevnou částkou 305 560 Kč. Oprávněná je nebankovním poskytovatelem úvěrů, přičemž v této sféře je zcela běžné, že úrok je vyšší než ve sféře bankovní. Sjednání výše úroků není podstatnou náležitostí smlouvy o úvěru. Úrok poskytnutého úvěru činí 89,69 % p. a. Dle České národní banky dosahovaly nejvyšší úrokové sazby uplatňované bankami v prosinci 2011, kdy byl úvěr poskytnut, pouze 3,88 násobku, přičemž podle rozsudku Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 21 Cdo 1484/2004, jsou nepřiměřené sazby, které převyšují obvyklou míru čtyřnásobně. Oprávněná tedy nesouhlasí s tím, že by sjednaný úrok byl nepřiměřený a v rozporu s dobrými mravy.
11. Oprávněná dále zdůraznila, že podle nálezu Ústavního soudu, sp. zn. II. ÚS 3194/18, otázka, zda má smlouva lichevní charakter a je absolutně neplatná, nedosahuje ústavního rozměru, aby mohl být zkoumán exekuční titul z hlediska jeho ústavní konformity. Nejde o zásadní vadu exekučního titulu, kvůli níž by bylo třeba trvat na jeho výjimečném přezkumu a případném zastavení exekuce. Ústavněprávní rozměr nemá ani námitka, že exekuční titul je v rozporu s dobrými mravy.
12. Ke smluvní pokutě oprávněná uvedla, že jejím účelem je donutit dlužníka pohružkou majetkové sankce k řádnému splnění závazku. Její výše nemůže odporovat dobrým mravům, neboť pokud by povinní řádně a včas úvěr uhradili, žádný zajišťovací institut v podobě smluvní pokuty by nebyl uplatňován. Smluvní pokuty jsou jediným zajišťovacím instrumentem, který byl mezi oprávněnou a povinnými sjednán, povinní svými podpisy stvrdili, že se s textem podmínek seznámili. Povinní tak byli při sjednání smlouvy o úvěru přehledným způsobem informováni o způsobu zajištění mechanismem smluvních pokut v případě absence řádného splácení. Potvrdili i to, že smluvní podmínky uzavírají podle své svobodné, pravé a vážné vůle, nikoliv pod nátlakem, v tísní ani za jinak nevýhodných podmínek, že textu uzavírané smlouvy rozumí, že se s ním před podpisem této smlouvy důkladně seznámili a že smlouvu podepsali po zralé úvaze. Dle názoru oprávněné nelze pojmát ochranu spotřebitele jako nejvyšší právní princip, který je možné aplikovat neomezeně. Nelze zanedbávat zásadu proporcionality, když návrh povinných se opírá o jedinou (dílní) zásadu občanského práva, tedy ochranu spotřebitele. Je třeba vycházet rovněž z jiných obecně platných zásad, např. zásady právní jistoty, či zásady stanovené v čl. 2 odst. 4 Ústavy, dle které může každý občan činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá. Normy občanského práva jsou zásadně normami dispozitivního charakteru. Aby byl právní úkon považován za přičící se dobrým mravům, musel by se jeho obsah ocitnout v rozporu s obecně uznávaným míněním, které ve vzájemných vztazích mezi lidmi určuje, jaký má být obsah jejich jednání, aby bylo v souladu se základními zásadami mravního řádu demokratické společnosti. Dobré mravy jsou vykládány jako souhrn společenských, kulturních a mravních norem, jež v historickém vývoji osvědčují jistou neměnnost, vystihují podstatné historické tendence, jsou sdíleny rozhodující částí společnosti a mají povahu norem základních. V daném případě nedošlo k tomu,

že by se obsah právního úkonu ocitl v rozporu se základními zásadami mravního řádu demokratické společnosti.

13. Uvedla dále, že námitky povinných ohledně provedení snížení výše vyplacené částky, navýšení úroku a absentující kontrastace dodatku k SRÚ povinnými jsou nerelevantní vzhledem ke smluvním ujednáním, konkrétně čl. 2 návrhu na uzavření SRÚ, akceptace návrhu na uzavření SRÚ ze strany věřitele a čerpání úvěru, ve kterém povinní stvrdili, že s konečnou úpravou parametrů souhlasí a prohlásili tak, že o úvěr za těchto podmínek mají zájem.
14. K tvrzení nedostatečného posouzení úvěruschopnosti povinných oprávněná uvedla, že schopnost žadatelů byla ze strany prověřena přesto, že smlouva byla uzavřena za účinnosti zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, zejména pomocí informací získaných od povinných a prostřednictvím dokladů o příjmech a potvrzení o bankovním účtu. Oprávněná tak zjistila, že povinní mají celkový čistý měsíční příjem 32 105 Kč a náklady domácnosti činí 14 838 Kč. Při hodnocení úvěruschopnosti vycházela z údajů uvedených povinnými. Oprávněná nemá objektivní možnost ověřit si údaje sdělené povinnými. Pokud dlužníci zatají výdaje, nebo je uvedou v nižší výši, nemůže takové jednání požívat právní ochrany s odkazem na § 6 občanského zákoníku. Pokud tedy spotřebitelé/dlužníci zatají nebo zkreslí výdaje, které nelze věřitelem/oprávněným ověřit, nemůže posouzení na základě dostupných a tvrzených skutečností způsobit neplatnost smlouvy pro nepřezkoumání úvěruschopnosti, která byla dopodrobna přezkoumávána. Povinní jsou zodpovědní za to, že údaje, které uvedli, jsou správné a jediné povinní jsou zodpovědní za to, že pokud uvedou úmyslně nesprávné údaje, pak takovému jednání nepřísluší žádná ochrana, natož ochrana soudní. Oprávněná zjišťovala veškerá objektivní kritéria, která lze doložit a při sjednávání úvěru postupovala s maximální a řádnou péčí, kterou lze po ní požadovat, a to nad rámec povinností plynoucích ze zákona. Z rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 4 Tdo 238/2019 ze dne 20. 3. 2019 oprávněná upozornila na závěr, že na úvěrových společnostech nelze požadovat stoprocentní míru obezřetnosti, nýbrž přiměřenou.
15. K nálezu Ústavního soudu ze dne 26. 2. 2019, sp. zn. III. ÚS 4129/18, podle něhož má věřitel povinnost zkoumat, zdali dlužník nebude mít zjevný problém svůj úvěr splatit, respektive, zda je reálné splacení dluhu, oprávněná uvedla, že pokud průměrný spotřebitel dodatečně zjistí, že je pro něj obtížné úvěr splácet a jedná se o úvěr se splátkou ve výši řádu tisíců korun měsíčně, přistoupí k řešení takovému, že omezí spotřebu nebo navýší příjmy. Podle měřítek soudu by nemohl být poskytnut úvěr ani osobě, která se dostala do dočasných finančních obtíží s ohledem na to, že jí zaměstnavatel nezaplatil několik mezd, tím spíše, potřeboval-li by žadatel o úvěr dorovnat snížené příjmy například z důvodu dočasné pracovní neschopnosti. Proto i zde by měla analogicky platit úvaha použitá Ústavním soudem, proč by měla státní moc poskytovat ochranu právům subjektu, který vědomě uvede nepravdivé údaje s cílem získat finanční prostředky, které by jinak nezískal.
16. K náhradě nákladů oprávněná uvedla, že se přiklání k již celkem ustálené praxi Ústavního soudu, tedy, že v případech, kdy dojde k zastavení exekuce pro neplatnost exekučního titulu, by mělo dojít k aplikaci § 150 o. s. ř.
17. Oprávněná své vyjádření doložila kopií občanského průkazu povinné, cestovního pasu povinného, příkazem k povolení inkasa s účinností ode dne 30. 11. 2011 z účtu č. xxx, vedeného ve prospěch povinného na částku 8 776 Kč pro příjemce č. účtu xxx s četností splátek měsíčně, potvrzením zaměstnavatele povinného o výši příjmu ze dne 30. 11. 2011, smluvními ujednáními smlouvy o revolvingovém úvěru poskytovaném společností Profi Credit Czech, a. s., ze dne 30. 11. 2011, hodnocením klienta ke smlouvě č. xxx ze dne 30. 11. 2011, výpisem z účtu č. xxx vedeného ve prospěch povinného za období od 1. 11. 2010 do 30. 11. 2010.

18. Soudní exekutor pro nesouhlas oprávněné předložil věc k rozhodnutí exekučnímu soudu. Ten postupoval dle § 52 odst. 1 zákona č. 120/2001 Sb., exekučního řádu (e. ř.) ve spojení s § 269 odst. 1, § 268 odst. 1 o. s. ř.
19. Povinní se domáhají zastavení exekuce s tím, že exekuční titul byl vydán na základě neplatné rozhodčí doložky, což představuje nezpůsobilý exekuční titul, tedy odkázali na splnění podmínek pro zastavení exekuce dle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř., kdy výkon rozhodnutí bude zastaven, jestliže je nepřipustný, protože je tu jiný důvod, pro který rozhodnutí nelze vykonat.
20. Soud prvního stupně při nařízeném jednání vzal z provedeného dokazování za prokázané:
- Z rozhodčího spisu rozhodce JUDr. Jiřího Kolaříka to, že povinní s oprávněnou uzavřeli několik formulářových smluv, konkrétně dne 30. 11. 2011 smlouvu o revolvingovém úvěru č. xxx, jejíž součástí byly rovněž smluvní ujednání smlouvy o revolvingovém úvěru poskytovaném společností Profi Credit Czech, a. s. – V01042011. Současně s úvěrovou smlouvou byla uzavřena rozhodčí smlouva, dle které se smluvní strany dohodly, že pravomoc k řešení veškerých sporů o nároky, které přímo nebo odvozeně vznikly či v budoucnu vzniknou ze shora uvedené úvěrové smlouvy, budou dle zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení, řešeny v jednoinstančním písemném rozhodčím řízení rozhodcem vybraným ze seznamu rozhodců uvedeného v rozhodčí smlouvě. V čl. 3.1. rozhodčí smlouvy byli ujednání rozhodci pro tento účel, mezi nimi i JUDr. Jiří Kolařík, advokát zapsaný v České advokátní komoře pod č. 02440, IČO 66218870, sídlem Škroupova 561, 530 03 Pardubice. Rozhodčí řízení se má konat v sídle společnosti Rozhodčí společnost Pardubice s. r. o. Veškerá podání určená rozhodci mají účastníci rozhodčího řízení zasílat rozhodci na adresu sídla Rozhodčí společnosti Pardubice s. r. o.
 - Z úvěrové smlouvy a oznámení o schválení úvěru č. xxx xxx to, že povinní uzavřeli s oprávněnou dne 30. 11. 2011 úvěrovou smlouvu na úvěr ve výši 113 000 Kč splatný ve formě 48 měsíčních splátek po 8 720 Kč. Základní celková částka splatná povinnými činila 418 560 Kč, výpůjční úroková sazba činila 137,49 % p. a. a předpokládaná výše procentní sazby nákladů na spotřebitelský úvěr (RPSN) činila 132,13 %.
 - Z čl. 5 smluvních ujednání to, že povinní v den podpisu úvěrové smlouvy vystavili a předali oprávněné jednu vlastní blankosměnku na řad, bez uvedení údaje splatnosti směnečné sumy a místa platebního, s doložkou „bez protestu“. V případě, že se povinní ocitnou v prodlení, je oprávněná oprávněna vyplnit blankosměnku na částku nepřesahující celkovou dlužnou částku včetně veškerých pokut, datum a místo splatnosti.
 - Z čl. 12 smluvních ujednání to, že pro případ prodlení povinných s úhradou splátky nebo její části v délce min. 15 dnů byly sjednány smluvní pokuty ve výši 8 % z výše dlužné splátky, v případě prodlení min. 30 dnů byly sjednány smluvní pokuty ve výši 13 % z výše dlužné splátky, v případě prodlení min. 60 dnů byla vedle výše zmíněných pokut kumulativně sjednána smluvní pokuta ve výši 50 % ze základní celkové splatné částky (418 560 Kč). Pro případ prodlení bylo rovněž sjednáno okamžité zesplatnění dluhu, zajištění dluhu bylo vedle výše specifikovaných smluvních pokut sjednáno prostřednictvím inkasa zřízeného k účtu povinného.
 - Z hodnocení klienta k úvěrové smlouvě ze dne 30. 11. 2011 to, že oprávněná se formálně zajímala o příjmové a výdajové poměry povinných, povinní doložili pouze své příjmy, výdaje nikoliv. Povinná již v minulosti dlužila a na tuto pohledávku bylo z její mzdy strháváno 1 561 Kč měsíčně. Z výpisu z bankovního účtu č. xxx za období od 1. 11. 2010 do 30. 11. 2010,

který byl v době posuzování bonity povinných již jeden rok starý, bylo zřejmé, že povinní hospodaři bez rezervy, tzv. od výplaty k výplatě.

- Z karty klienta na jméno L. B., založené v rozhodčím spise, to, že povinný uhradil celkem čtyři splátky v celkové výši 34 880 Kč. Ke dni 23. 7. 2012 zbývalo uhradit 623 685 Kč.
- Rozhodčím nálezem ze dne 19. 10. 2012, č. j. 120 Rozh 3812/2012-8, to, že podle něj jsou povinní povinni zaplatit oprávněné společně a nerozdílně částku 596 185 Kč spolu s ročním úrokem ve výši 7,5 % ode dne 23. 7. 2012 do zaplacení, a to do tří dnů od právní moci tohoto nálezu. Dále byla povinným uložena povinnost uhradit společně a nerozdílně náhradu nákladů rozhodčího řízení ve výši 27 500 Kč.

21. Dalšími důkazními návrhy se soud nezabýval, neboť výše uvedené spolu s poznatky z úřední činnosti soudu (viz srovnatelné případy rozhodovací činnosti Rozhodčí společnosti Pardubice) jsou dostatečným podkladem pro rozhodnutí ve věci. K námitce nedostatečně prověřené bonity povinných uvedl, že úvěrová smlouva byla uzavřena za účinnosti zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění účinném do 24. 3. 2013, s poukazem na § 9 odst. 1 tohoto zákona a nálezu Ústavního soudu ze dne 26. 2. 2019, sp. zn. III. ÚS 4129/18 dospěl k závěru, že oprávněná sice formálně prověřovala bonitu povinných, nicméně omezila se toliko na potvrzení příjmů povinných ze zaměstnání. Bez dalšího ověření přijala tvrzení povinných a nezohlednila, že povinní i dle svého tvrzení mají další jiné závazky a mzda povinné je postižena srážkami. V době sjednání úvěru byl povinný v déle trvající pracovní neschopnosti, jak vyplývá z poznámek v kartě klienta, přesto tuto skutečnost oprávněná nereflektovala do hodnocení. Spokojila se s doložením příjmů a rok starým výpisem z bankovního účtu, ze kterého navíc plynulo zjištění, že povinní hospodaři s nulovým zůstatkem. Vůbec nezkontrolovala výdaje povinných a neprověřila je v registru SOLUS. Vyhodnotila-li schopnost povinných prokazatelně s pravidelnou měsíční splátkou 8 720 Kč hradit poskytnutý úvěr, nepostupovala s náležitou pečlivostí a obezřetností. Příjmy povinných v době sjednání smlouvy sice převyšovaly započítávané výdaje dle hodnocení oprávněné, nicméně z hodnocení klienta je zřejmé, že částky zde uvedené jsou paušalizované bez opory v relevantních dokumentech, jako např. nájemní smlouvě, vyúčtování za služby, dokladech SIPO, a rovněž nereflektují ani běžné náklady na živobytí. Z výpovědi vyplynulo, že povinní své výdaje podhodnotili a zamlčeli i splátku na jiný závazek, což vzhledem k laxnímu přístupu oprávněné nebylo na překážku poskytnutí úvěru. Povinní si byli vědomi, že hospodaři od výplaty k výplatě a jejich vůle splácet úvěr se odvíjela toliko od nereálných očekávání v budoucnu. Exekuci zahájenou v roce 2013 přijali jako důsledek nespláceného dluhu, nicméně poté, kdy dosud v exekuci vymožená částka převýšila 800 000 Kč, se obrátili na organizaci Člověk v tísni se žádostí o právní pomoc v situaci, která se jim jeví jako zjevně nespravedlivá.
22. K úvěrovým podmínkám a kontraktačnímu procesu soud uvedl, že povinným byl poskytnut úvěr tím způsobem, že nejprve v návrhu na uzavření smlouvy dojednali účastníci částku úvěru 139 000 Kč s úrokem 99,25 % p. a. a RPSN 99,24 %, podle následného oznámení o změně podmínek úvěru (k čemuž byla oprávněná oprávněna), byl schválen úvěr ve výši 113 000 Kč s úrokem 137,49 % p. a. a RPSN ve výši 132,13 %. Jednotlivé způsoby zajištění (inkaso, smluvní pokuty, blankosměnka) byly upraveny ve smluvních ujednáních, které dlužníci podepsali, ujednání však byla pro laika nesrozumitelná a špatně čitelná, obsahující mnoho zkratk a vzájemných odkazů na jednotlivá ustanovení. Smluvní pokuty pro případ prodlení dlužníků byly sjednány odstupňovaně, jak shora uvedeno. Závazek byl zajištěn i blanskosměnkou. Smlouva byla uzavřena i s rozhodčí smlouvou, dopadající i na případné spory, vzniklé z citovaného návrhu. K zásadě, na kterou upozorňovala oprávněná, že smlouvy mají být plněny, zdůraznil, že celý kontraktační proces probíhal na formulářových dokumentech pracovníků oprávněné, kde dlužník nemá žádnou šanci ovlivnit znění smluv. Spotřebitel se nachází v nevýhodném postavení slabší strany, proto mají

finanční instituce povinnost šetřit jeho práva, s tím souvisí i rozšířená informační povinnost před sjednáním závazku. V daném případě z výpovědi povinných vyplynulo, že proces uzavírání smlouvy proběhl v kanceláři oprávněné během jediné schůzky v délce trvání cca jedné hodiny, přičemž povinní nebyli seznámeni s podstatnými skutečnostmi vyplývajícími z podepsovaných dokumentů, zejm. nebyli poučeni o významu rozhodčího řízení a smluvních sankcí – oprávněná tak nesplnila svou zákonnou povinnost rozšířené informační povinnosti ve vztahu ke spotřebiteli, a to i za situace, kdy se předpokládá, že spotřebitel je osoba průměrného rozumu. V tomto směru odkázal i na judikaturu, např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 2. 2019, sp. zn. 33 Cdo 3575/2017, usnesení ze dne 24. 7. 2019, sp. zn. 20 Cdo 325/2019, rozhodnutí ze dne 20. 5. 2020, sp. zn. 20 Cdo 2884/2019.

23. Uvedl dále, že při posouzení, zda úvěrová smlouva je neplatná pro rozpor s dobrými mravy, je třeba zkoumat, za jakých okolností byla úvěrová smlouva uzavírána, včetně zohlednění kritérií vytyčených judikaturou Nejvyššího soudu ve vztahu ke smluvní pokutě, úrokům, zajištění pohledávky apod. (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2012 sp. zn. I. ÚS 199/11, nálezy ze dne 11. 12. 2014 sp. zn. III. ÚS 4084/12, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 2. 2017 sp. zn. 20 Cdo 1387/2016). Je-li úvěrová smlouva shledána ve shora uvedeném smyslu neplatnou, je proto neplatná i rozhodčí smlouva a není dána pravomoc rozhodce spor rozhodovat. Kritéria pro posouzení souladu s dobrými mravy vytyčil Nejvyšší soud ve svém usnesení ze dne 6. 11. 2018, sp. zn. 20 Cdo 3844/2018 tak, že jimi jsou míra a zjevnost rozporu rozhodcem přiznaného plnění s dobrými mravy z pohledu hmotného práva, možné zneužití finanční tísně, míra indicií, které podporují závěr o ekonomické provázanosti rozhodce s oprávněným, způsob ustanovení rozhodce, míra a odůvodněnost pasivity povinného – spotřebitele, který své námitky ve vztahu ke způsobu určení rozhodce, jakož i hmotněprávní výhrady k plnění, které bylo v rozhodčím řízení přiznáno, nevznesl již při podpisu rozhodčí smlouvy, případně v rozhodčím řízení či v rámci žaloby podle ustanovení § 31 zákona o zvláštních řízeních soudních.
24. Uvedl dále, že obecně podle názorů vyšších soudů (např. rozsudek NS ze dne 15. 12. 2004, sp. zn. 21 Cdo 1484/2004) platí, že jako nepřiměřenou úrokovou sazbu lze shledat sazbu v takové výši, která čtyřikrát převyšuje nejvyšší úrokovou sazbu bankovních poskytovatelů úvěrů. Podle harmonizované úrokové statistiky České národní banky činila pro rozhodné období, kdy došlo k uzavření úvěrové smlouvy (listopad 2011), nejvyšší úroková sazba poskytovaná bankovními poskytovateli úvěrů 23,04 % p. a. v případě sjednání úvěru formou kreditní karty. Pro případ klasických neúčelových spotřebitelských úvěrů se splatností do 5 let činila sazba 13,29 % p. a. V přezkoumávané úvěrové smlouvě byla úroková sazba sjednána ve výši 137,48 % p. a., což činí téměř šestinásobek nejvyšších úrokových sazeb poskytovaných bankami (úvěry z kreditních karet). Sjednaná úroková sazba naplňuje znaky překročení hranic vymezených ustálenou judikaturou pro nebankovní poskytovatele spotřebitelských úvěrů a ve světle aktuální judikatury se takový postup jeví jako amorální a v rozporu s principem ochrany spotřebitele. Následkem takového excesu je absolutní neplatnost právního jednání *ex tunc*. Oprávněná jako podnikatelka dlouhodobě působící v prostředí poskytování nebankovních spotřebitelských úvěrů musela nebo alespoň měla být s tímto obecně uznávaným limitem srozuměna. Soud se s obdobným postupem oprávněné (nebo jí spřízněných právnických osob) ve své rozhodovací činnosti setkává opakovaně, a proto je mu z úřední činnosti známo, že nastíněné podmínky jsou pro oprávněnou při jednání se spotřebiteli typické. Soudy nemohou poskytovat právní ochranu subjektu, jehož jádro podnikání se soustřeďuje do poškozování práv svých klientů a využívání nerovného postavení účastníků kontraktačního procesu při sjednávání neúčelových úvěrů. Ústavní soud v nálezu sp. zn. III. ÚS 4084/12 ze dne 11. 12. 2014 uvedl, že „důvod, pro který nelze nařídít exekuci na podkladě rozhodčího nálezu, může spočívat i v tom, že ačkoli určení rozhodce v rozhodčí doložce netrpí ústavněprávním deficitem, je pro rozpor s dobrými mravy neplatná smlouva o úvěru, do níž je rozhodčí doložka

vtělena.“ Městský soud v Praze v usnesení sp. zn. 20 Co 27/2018 ze dne 1. 6. 2018 označil jinou obdobnou úvěrovou smlouvu oprávněné přímo za lichevní.

25. Dále soud zohlednil možnou ekonomickou závislost rozhodců na oprávněné. Před podepsaným soudem probíhají obdobná řízení ve věcech oprávněné opakovaně, proto je soudu z úřední činnosti známo, že v usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 16. 4. 2019, č. j. 17 Co 23/2019-187, bylo ve vztahu k Rozhodčí společnosti Pardubice s. r. o. konstatováno, že „ačkoliv uvedená obchodní společnost měla sloužit jako podnikatel zajišťující pro vybrané rozhodce administrativní činnost v jednotlivých rozhodčích řízeních, fakticky plnila úlohu stálého rozhodčího soudu (nezřízeného zákonem), což je dle právní úpravy a ustálené judikatury nepřipustný postup.“ Oprávněná, resp. samotní rozhodci, opakovaně deklarují, že Rozhodčí společnost Pardubice s. r. o., která „zaštit’uje“ rozhodce vybrané dle rozhodčí smlouvy, zajišťuje pro rozhodce pouze administrativní činnost spojenou s jejich rozhodovací činností (viz např. sp. zn. 35 EXE 3828/2017). Uvedená tvrzení, ke kterým se ve svém vyjádření přiklání i oprávněná, jsou však v rozporu s následujícími zjištěními ať již z citovaného usnesení či jiných srovnatelných případů, kdy soud z těchto zjištění vyjímá např. to, že v rozhodčím spise není žádný záznam o uhrazení rozhodčího poplatku, rozhodce na hlavičkovém papíře uvádí kontakty www.rozhodcepcz.cz a email rozhodcepcz@seznam.cz – vlastníkem domény www.rozhodcepcz.cz je Rozhodčí společnost Pardubice, na stránkách je prezentace společnosti, nikoliv rozhodce, který spor rozhodoval. Podle zakladatelského právního jednání Rozhodčí společnosti Pardubice s. r. o. ze dne 14. 12. 2007 je předmětem činnosti kromě rozhodčího řízení i činnost podnikatelských, finančních, organizačních a ekonomických poradců. Předmětem činnosti společnosti naopak nejsou „služby v oblasti administrativní správy a služby organizačně hospodářské povahy“. Podle účetní závěrky Rozhodčí společnosti Pardubice s. r. o., založené v obchodním rejstříku, je předmět podnikání účetní jednotky činností právní, nikoliv administrativní. V příloze k účetní závěrce za rok 2012 je jako předmět podnikání společnosti uvedeno rozhodčí řízení. Podle protokolu o výsledku F. B. (xxx Rozhodčí společnosti Pardubice s. r. o.) a Mgr. L. (xxx) před Obvodním soudem pro Prahu 10 (sp. zn. 54 EXE 5280/2016 ze dne 17. 12. 2016, u podepsaného soudu založeno ve spise sp. zn. 35 EXE 3828/2017) je soudu známo, že odměna za rozhodčí řízení probíhala na základě fakturace od Rozhodčí společnosti Pardubice s. r. o. (fakturace ze dne 28. 12. 2015), rozhodčí společnost fakturovala služby na základě smlouvy ze dne 30. 4. 2010 o zajištění služeb rozhodců (založeno ve spise sp. zn. 35 EXE 3828/2017). Podle listin založených ve spise zn. 35 EXE 3828/2017 Rozhodčí společnost Pardubice s. r. o. pobírala na základě dohody o vyhrazení společensky účelného pracovního místa a poskytnutí příspěvku spolufinancovaného ze státního rozpočtu a poskytnutí příspěvku spolufinancovaného ze státního rozpočtu a Evropského sociálního fondu č. CRA-JZ-84/2017 uzavřené mezi Rozhodčí společností Pardubice s. r. o. a Úřadem práce České republiky, finanční příspěvky na podporu zaměstnanosti. Přílohou této dohody je plán realizace odborné praxe, ze kterého je zřejmá náplň práce jednotlivých pracovníků, na jejichž pracovní místa byly dotace čerpány. Náplní práce pro pozici referenta pro právní a ekonomický servis je vedle dalšího rovněž rámcové právní posouzení námitek stran jednotlivých rozhodčích řízení, strategickým cílem pro specifikovanou pracovní pozici je samostatnost v rámci pracovní činnosti (správnost výpočtů nákladů řízení, právní posouzení námitek stran), tvorba právních názorů.
26. Exekuční soud již v předchozích řízeních dospěl k přesvědčení, že se v typově zcela shodných případech bez výjimky jednalo ve smyslu usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 23 Cdo 3697/2013 ze dne 29. 4. 2014 o ekonomickou závislost ve zprostředkované formě, kdy faktickou rozhodovací činnost přinejmenším v podstatné části vykonávali ve skutečnosti zaměstnanci Rozhodčí společnosti Pardubice s. r. o. a uvedení rozhodci toliko vydávaná rozhodnutí „zaštit’ovali“ svým jménem – a následně byli Rozhodčí společností honorováni (srov. zjištění, že odměna rozhodců probíhala na základě fakturace a rovněž s ohledem na uzavřenou smlouvu o zajištění služeb rozhodců). Existence a činnost Rozhodčí společnosti Pardubice s. r. o. je pak zcela nepochybně

ekonomicky závislá na zadavateli, zde oprávněné, která v masovém měřítku formou předtištěných formulářů nechávala podepisovat zájemce o úvěr formálně nenapadnutelné rozhodčí smlouvy, v nichž figurovala jména rozhodců uvedená v profesních seznamech, přičemž vlastní činnost v rozhodčím řízení vykonávaly osoby anonymní a dle zákonných kritérií k tomu nezpůsobilé. Provázanost všech uvedených subjektů je logicky odvoditelná v kontextu počtu projednávaných rozhodčích žalob jednotlivými rozhodci a rovněž s ohledem na náplň práce zaměstnanců Rozhodčí společnosti Pardubice s. r. o., jež se s ohledem na předmět své činnosti jeví nejen ekonomicky, ale skutečně existenčně závislá na zadavateli, kterážto motivace je dostatečně průkazná, aby soud uvěřil, že rozhodci při své rozhodovací činnosti nejednali nezávisle, nýbrž v intencích pravidel Rozhodčí společnosti Pardubice s. r. o., která není stálým rozhodčím soudem zřízeným na základě zákona. Zjištěná ekonomická závislost rozhodců na oprávněné, resp. zjevné obcházení právní úpravy stálých rozhodčích soudů, samo o sobě odůvodňuje zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř., neboť z daného důvodu je rozhodčí smlouva podle § 3 odst. 3 a 5 zákona o rozhodčím řízení neplatná jako celek, z opatrnosti se však soud shora zabýval i dalšími námitkami povinných.

27. S ohledem na vše výše uvedené dospěl soud k závěru, že návrh na zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. byl podán důvodně, a proto výrokem I. exekuci zcela zastavil, neboť oprávněná řádně neprověřila úvěruschopnost povinných, povinné ani řádně, jak je jí ukládáno zákonem, nepoučila, naopak využila jejich nevědomosti a neorientovanosti ve finančních a právních službách k tomu, aby s nimi uzavřela smlouvu o úvěru za nápadně nevýhodných podmínek hraničících až s lichvou.
28. Postupem dle § 55a, § 89 věta první e. ř. uzavřel, že zastavení exekuce zavinila oprávněná. Nejenže nezachovala potřebnou míru pečlivosti, jak dovozuje již ustálená soudní praxe, ale dokonce iniciovala exekuci na základě nezpůsobilého exekučního titulu, a v exekuci pokračovala, aniž by reflektovala nyní již ustálenou judikaturu (např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 14. 5. 2014, sp. zn. 21 Cdo 402/2014). Pověřený exekutor v řízení postupoval v souladu s příslušnými zákonnými ustanoveními a významnou část pohledávky oprávněné úspěšně vymohl. Podle sdělení soudního exekutora bylo v exekuci vymoženo celkem 853 965 Kč, z toho částka 712 316,90 Kč pro oprávněnou a částka 134 806,10 Kč na náklady exekuce.
29. Při stanovení výše náhrady nákladů na straně soudního exekutora soud prvního stupně postupoval dle vyhlášky č. 330/2001 Sb. o odměně a náhradách soudního exekutora ve znění účinném v rozhodné době zahájení exekuce (dále jen „exekutorský tarif“), konkrétně § 11 odst. 3, § 5 a § 6 odst. 1. Základem pro určení odměny je částka 712 316,90 Kč, proto soudnímu exekutorovi náleží odměna ve výši 106 860 Kč. Podle § 13 odst. 1 exekutorského tarifu soudnímu exekutorovi náleží rovněž náhrada hotových výdajů v souladu s § 13 odst. 9 tarifu ve výši 4 550 Kč. Soudní exekutor je plátcem DPH ve výši 21 %, proto celková náhrada nákladů exekuce včetně DPH činí 134 806,10 Kč.
30. O náhradě nákladů povinných rozhodl soud s odkazem na § 150 o. s. ř., přičemž jako okolnosti zvláštního zřetele hodné shledal, že povinní postupovali jak v průběhu kontraktačního procesu i následného rozhodčího řízení lehkomyšlně, třebaže od počátku si museli být vědomi toho, že jen těžko budou na financování úvěru za takových podmínek hledat finanční prostředky a nepřiměřeně spoléhali na zlepšení své finanční situace v budoucnu. S ohledem na podíl povinných na vzniklé situaci soud proto povinným nepřiznal náhradu nákladů řízení.
31. Proti usnesení soudu prvního stupně podala včasné odvolání oprávněná s návrhem na jeho změnu tak, že exekuce vedená na majetek povinného (povinných) se nezastavuje. Podle oprávněné stojí napadené usnesení převážně na nesprávném právním posouzení věci. K tvrzenému rozporu s

dobrymi mravy poukázala mimo jiné na závěry Nejvyššího soudu ČR, uvedenými v usnesení ze dne 30. 9. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3712/2012, podle nichž exekučnímu soudu v případě rozhodčích nálezů nepřísluší přezkoumávat, zda smlouva o spotřebitelském úvěru, resp. rozhodčí smlouva neobsahuje ujednání, které by způsobilo významnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran v neprospěch spotřebitele. Ze strany povinné nebylo a není tvrzeno ani prokázáno, že by zde byly natolik extrémní skutečnosti či okolnosti, podle nichž by bylo možné dojít k závěru, že smlouva o úvěru společně s rozhodčí smlouvou (doložkou) jako celek by byly v kolizi s dobrými mravy, resp. s principy na ochranu spotřebitele. S poukazem např. na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 3. 1. 2018, č. j. 20 Cdo 4022/2017 – 124, zdůraznila, že v exekučním řízení nelze uplatňovat argumentaci, která by mohla být způsobitou obranou v rámci instrumentů nabízených samotným občanským soudním řádem, a které ze zjevné nedbalosti byly opomenuty. Zákon o rozhodčím řízení a jím předznamenanou ochranu v předjímaném občanskoprávním sporném řízení nelze jednoduše obcházet v představě, že tak jako tak lze ochranu nalézt v následném exekučním řízení. Pakliže se tak má stát v exekučním řízení, pak tehdy, je-li nezbytné zasáhnout z pozic argumentačně mimořádně silných, především ústavněprávních (tedy měl-li by být vykonán rozhodčí nález, který je svým obsahem v kolizi se základními principy demokratického právního řádu). Žádný takový argument, který by byl v kolizi se základními principy demokratického právního řádu, však vznesen nebyl. V tomto smyslu poukázala i na rozhodovací praxi Krajského soudu v Praze, kdy citovala např. z usnesení ze dne 27. 12. 2018, č. j. 22 Co 218/2018 – 325 s tím, že obdobně rozhodovaly i soudy v Ústí nad Labem, Českých Budějovicích, Hradci Králové a v Brně. Připojila usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích, pobočka v Táboře, č. j. 15 Co 163/2019 – 348, ze dne 13. 6. 2019. K tvrzení o nedostatečném posouzení úvěruschopnosti znovu poukázala na to, že smlouva o revolvingovém úvěru č. xxx byla uzavřena dne 30. 11. 2011, tedy za účinnosti zákona č. 321/2001 Sb., o některých podmínkách sjednávání spotřebitelského úvěru a který povinnost posuzovat úvěruschopnost nestanovoval, natož aby jakkoliv zaváděl sankce. Povinnost prověřovat úvěruschopnost stanovoval až zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, který byl účinný od 1. 1. 2011. Trvala na tom, že schopnost povinného řádně hradit úvěr byla ze strany oprávněného prověřena. Konkrétně k posouzení výdajů povinného uvedla, že při hodnocení úvěruschopnosti vychází zejména z údajů uvedených povinnými, které povinní svými podpisy potvrdí v kartě hodnocení klienta. Klient je zodpovědný za to, že údaje, které uvede, jsou správné. Uvede-li úmyslně nesprávné údaje, pak takovému jednání nepřísluší žádná ochrana. Oprávněná zjišťovala veškerá objektivní kritéria, která lze doložit, a při sjednávání úvěru postupovala s maximální a řádnou péčí, nad rámec povinností plynoucích ze zákona. K výdajům na bydlení uvedla, že pokud povinní uvedli v rámci společných výdajů na nájemné, inkaso, dopravu a ost. částku 10 000 Kč, je třeba z takové částky vycházet. Oprávněná neměla k dispozici doklad o výši nájemného anebo jiné potvrzení o nákladech souvisejících s bydlením, vycházela z premisy, že každý v právním styku jedná poctivě, a že z případného nepoctivého jednání nemůže nikdo těžit, a to v souladu s § 6 obč. zákoníku. K výdajům ve výši 6 000 Kč uvedla, že v době sjednávání úvěrové smlouvy, tj. v listopadu 2011, platil zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, který dle § 1 tohoto zákona definuje životní minimum jako částku k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb, která byla v § 2 stanovena na částku 3 126 Kč pro jednotlivce, 2 880 Kč pro první osobu v domácnosti a 2 600 Kč pro druhou a další osobu v domácnosti, která není nezaopatřeným dítětem. Tato paušální částka byla přímo stanovena zákonem a poskytovatel úvěru se tedy nemohl dopustit pochybení, pokud vycházel z takto uvedené částky, popř. vyšší, jako paušální výdajové stránky žadatele. Životní minimum není minimální částkou stanovenou zákonem „k přežití“, ale částkou, která dle zákona postačuje k obživě. Ke zkoumání dalších závazků povinného uvedla, že oprávněná zohlednila i plnění na souběžné úvěrové smlouvy. Splátky hrazené na tyto smlouvy jsou uvedeny ve formuláři hodnocení klienta jako „Splátky (půjček, úvěru, leasingu, výživného, hypotéky, apod.)“ v celkové výši 3 424 Kč. K finanční situaci povinného, poměru příjmů a výdajů shrnula, že celkové společné příjmy 1. povinného a 2. povinného (manželky 1. povinného) ve výši 32 105 Kč převyšovaly jejich tvrzené výdaje ve výši 14 838 Kč, kdy v tomto případě volné zdroje

představovaly částku 17 267 Kč a byly tak dostatečné ke splácení měsíční splátky ve výši 8 776 Kč. V tomto případě tedy nemohla být shledána nemožnost splácet. K ověřování údajů sdělených povinným a k nálezu Ústavního soudu ČR sp. zn. III. ÚS 4129/18 ze dne 26. 2. 2019 oprávněná uvedla, že úvěruschopnost nelze hodnotit v retrospektivě, tedy v budoucnu poté, co se povinný dostal s plněním svých závazků ze smlouvy o úvěru do prodlení. Ve věci ověření údajů sdělených povinným oprávněná odkázala na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 4 Tdo 238/2019 ze dne 20. 3. 2019, z něhož citovala. Podle nálezu Ústavního soudu ČR, sp. zn. III. ÚS 4129/18 ze dne 26. 2. 2019, o zkoumání úvěruschopnosti, zdůraznila, že podstatné je zkoumání toho, zda (budoucí) dlužník nebude mít zjevný problém svůj úvěr splatit. Respektive, zda je reálné splacení dluhu. Poukázala i na relativní neplatnost, již dovolá-li se dlužník, lze přezkoumávat neplatnost z pohledu, zda nejsou důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet, zatímco v případě zkoumání úvěruschopnosti bez námitky dlužníka lze soudem posuzovat pouze zjevný problém se splácením, tedy přezkoumávání úvěruschopnosti bez námitky dlužníka má mít nižší intenzitu jejího zkoumání, než v případě, že jej námitkou napadne dlužník. Navíc pokud průměrný spotřebitel dodatečně zjistí, že je pro něj obtížné úvěr splácet a jedná se o úvěr se splátkou ve výši řádu tisíců korun měsíčně, přistoupí k tomu, že buď omezí spotřebu, nebo navýší příjmy. Podle měřítek soudu by nemohl být poskytnut úvěr ani osobě, která se dostala do dočasných finančních obtíží. Zdůraznila, že vždy je třeba pečlivě u dlužníků rozlišovat, zda nepravdivé údaje dlužník uvedl omylem, nebo tak učinil úmyslně, když vědomému nepoctivému jednání dlužníka by rozhodně ochranu poskytnout neměly. V dané věci byla schopnost spotřebitele (povinného) splácet řádně prověřena a oprávněný tímto považuje dosavadní uvedené zkoumání za zcela dostačující.

32. K výši úroku a smluvních pokut uvedla, že úrok byl sjednán v zákonných limitech a rovněž i smluvní pokuty byly platně sjednány a jsou přiměřené. Povinný byl při sjednání smlouvy o úvěru přehledným způsobem informován o výši úroku jako ceny plnění, stejně tak o výši celkové částky, kterou bude povinen uhradit, a měl tak možnost posoudit dopady úvěrové smlouvy do své majetkové sféry. Vrácení úvěru bylo rozloženo na splátky s přiměřenou měsíční výší obsahující jak půjčenou jistinu, tak úrok, který byl ve smlouvě (i v následném oznámení o schválení úvěru) vyčíslen a povinný s ním byl tak řádně seznámen. Povinný s výší úroků souhlasil a ničeho nenamítal. Ujednání o zesplatnění celého úvěru nebylo vázáno na prodlení v řádu dnů, ale standardně na prodlení s dvěma měsíčními splátkami (60 dnů). Není podstatné to, jaká částka je v rámci exekučního řízení nyní vymáhána, když celkově vymáhaná částka je důsledek plynutí času, když povinný po dlouhou dobu své závazky nehradil a dluh tak rostl – samotné smluvní pokuty a úrok přiznaný předmětným rozhodčím nálezem ale nikterak nepřiměřené, nemravné či protiústavní nejsou. Navíc posouzení věcných aspektů patří typicky do nalézacího řízení a bylo čistě na povinném, aby svoji obranu uplatnil již v rámci rozhodčího řízení, či v řízení o zrušení rozhodčího nálezu, případně sám inicioval spor u finančního arbitra.
33. K exekučnímu řízení uvedla, že by měla být zachována zásada, že exekuční titul se v exekučním řízení věcně nepřezkoumává, exekuční řízení neslouží k autoritativnímu nalézání práva a případné vady nalézacího řízení se do exekučního řízení nepřenesí. Exekuce je vedena na základě platného exekučního titulu, kterým je rozhodčí nález č. j. 102 Rozh 3812/2012 - 8 vydaný rozhodcem JUDr. Jiřím Kolaříkem, který nabyl právní moci a je vykonatelný.
34. Povinný se k podanému odvolání vyjádřili, navrhovali potvrzení napadeného usnesení požadovali přiznání náhrady nákladů odvolacího řízení. Nesouhlasili pouze s rozhodnutím o nákladech řízení s poukazem na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 5. 2020, sp. zn. 20 Cdo 2884/2019.
35. Odvolací soud přezkoumal napadené usnesení soudu prvního stupně v plném rozsahu dle odvolání oprávněné, bez nařízení jednání, postupem dle § 212, § 212a odst. 1 o. s. ř., a dospěl k závěru, že

odvolání oprávněné není důvodné stejně jako námitky povinných proti rozhodnutí o nákladech řízení mezi účastníky. Ve věci nebylo třeba nařizovat odvolací jednání (§ 214 odst. 3 o. s. ř.).

36. V souzené věci je exekucním titulem rozhodčí nález rozhodce JUDr. Jiřího Kolaříka ze dne 19. 10. 2012, č. j. 102 Rozh 3812/2012-8, jímž bylo povinným uloženo zaplatit oprávněné 596 185 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 7,5 % ročně z této částky od 23. 7. 2012 do zaplacení do tří dnů od právní moci rozhodčího nálezu a náhradu nákladů rozhodčího řízení ve výši 27 500 Kč. Rozhodčí nález byl vydán na základě rozhodčí smlouvy, uzavřené mezi účastníky dne 30. 11. 2011, podle níž budou veškeré spory vzniklé ze smlouvy o úvěru č. xxx rozhodovány jedním rozhodcem, kterého v daném případě vybere ze seznamu osmi osob rozhodců, uvedeného v rozhodčí smlouvě (čl. 3.1), kterému žalobce doručí žalobu. Povinní se nyní domáhají zastavení exekuce proto, že podle nich je smlouva o úvěru a na ní navázaná rozhodčí smlouva neplatná pro rozpor s dobrými mravy ve smyslu § 580 o. z., neboť obě smlouvy naplňují kritéria zjevné nespravedlnosti. Dále důvod neplatnosti smluv podle nich spočívá v tom, že v rozhodčí smlouvě jsou uvedené osoby jako možní rozhodci na oprávněné ekonomicky závislé, což činí rozhodčí smlouvu neplatnou, a rozhodčí nález nevydal určený rozhodce, ale rozhodčí společnost.
37. Obecně platí, že věcná správnost exekucního titulu již nemůže být v exekucním řízení přezkoumávána, a případné vady nalézacího řízení se nepřenášejí do exekucního řízení, v tomto smyslu je třeba přisvědčit námitkám oprávněné. V souvislosti s uzavíráním úvěrových smluv však Nejvyšší soud již v usnesení ze dne 28. 2. 2017, sp. zn. 20 Cdo 1387/2016, vyslovil závěr, že se nejedná o věcný přezkum exekucního titulu, je-li ve smyslu nálezů Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2012, sp. zn. I. ÚS 199/11, a ze dne 11. 12. 2014, sp. zn. III. ÚS 4084/12, zkoumáno, zda je úvěrová smlouva neplatná pro rozpor s dobrými mravy. Nicméně pro závěr, zda je úvěrová smlouva neplatná ve smyslu citovaných nálezů Ústavního soudu (a proto je neplatná i rozhodčí smlouva a není dána pravomoc rozhodce), je třeba zkoumat, za jakých konkrétních okolností byla úvěrová smlouva uzavírána, včetně zohlednění kritérií vytyčených judikaturou Nejvyššího soudu ve vztahu ke smluvní pokutě, úrokům, zajištění pohledávky apod. (srovnej např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 4. 2018, sp. zn. 20 Cdo 3852/2017).
38. Odvolací soud se v rámci přezkumu napadeného usnesení zabýval jak rozhodčím spisem, tak i zněním obou uzavřených smluv, a shodně se soudem prvního stupně dovodil, že obsah vykonávaného rozhodčího nálezu je v kolizi se základními principy demokratického právního řádu. S ohledem na datum uzavření úvěrové i rozhodčí smlouvy (30. 11. 2011) vycházel z právní úpravy, účinné k tomuto datu.
39. Podle § 497 tehdy účinného zák. č. 513/1991 Sb. – obchodního zákoníku se smlouvou o úvěru zavazuje věřitel, že na požádání dlužníka poskytne v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky, a dlužník se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky.
40. V řízení bylo zjištěno, že povinní byli ze strany oprávněné řádně před podpisem smluv seznámeni se zněním smluv včetně toho, že za půjčenou částku 113 000 Kč budou povinni vrátit částku 418 560 Kč, a ani netvrdili, že by nebyli seznámeni se sankcemi, které strany ujednaly pro případ, že nedostojí sjednaným smluvním podmínkám, zejména stupňovanými smluvními pokutami jak z jistiny úvěru, tak i po jeho případném zesplatnění nové jistiny úvěru, a dále zajištěním úvěru formou blankosměnky. V dané věci je však třeba především akcentovat pevnou výpůjční úrokovou sazbu po celou dobu splácení ve výši 123,13 % p. a., a tento finální smluvní úrok je více než šestinásobkem obvyklého úroku požadovaného poskytovateli úvěrů v době uzavření úvěrové smlouvy, jak správně uvedl soud prvního stupně. Takovou diferenci neodůvodňuje ani nebankovní charakter úvěru ani vyšší riziko návratnosti pro jeho poskytovatele. Judikatura českých soudů stanovila strop RPSN na maximálním čtyřnásobku RPSN v obvyklé výši s poukazem např. na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 12. 2004, sp. zn. 21 Cdo 1484/2004. Podle judikatury

Evropského soudního dvora nelze ujednání o výši úroků oddělit od ostatního obsahu smlouvy (srovnej např. rozsudek tohoto soudu pod sp. zn. C-377/14 ze dne 21. 4. 2016, Radlingerovi ca FINWAY a. s.).

41. Byť povinní na úvěr hradili pouze první čtyři splátky a jinak byli jak v komunikaci s oprávněnou, tak i v rámci rozhodčího řízení zcela pasivní, platí, že pro posouzení merita věci jsou stěžejní pouze okolnosti uzavření smluv, protože jde o neplatnost absolutní s účinky ex tunc. Pouze těmito okolnostmi se proto zabýval i odvolací soud. V dané věci je zásadní, že povinní měli oprávněné za půjčení částky 113 000 Kč uhradit celkem 418 560 Kč. Úroková sazba poskytnutého úvěru převyšovala sazby úvěrů v bankovních sektorech více než šestinásobně. Odvolací soud proto dospěl k závěru, že za situace, kdy oprávněná s povinnými uzavřela úvěrovou smlouvu s nestandardní výší sjednaných úroků, s poukazem mimo jiné na nálezy Ústavního soudu, sp. zn. I. ÚS 199/11, či sp. zn. III. ÚS 4084/12, nebo opětovně rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 15. 12. 2004, sp. zn. 21 Cdo 1484/2004, byla naplněna kritéria tzv. zjevné nespravedlnosti jako důvodu pro odepření soudní ochrany, vycházející z neplatnosti úvěrové smlouvy s účinky ex tunc ve smyslu § 39 tehdy platného zák. č. 40/1964 Sb. Obdobné lze vztáhnout i na ujednané postupně se zvyšující smluvní pokuty, nejprve ve výši 8 % z dlužné částky po 15 dnech prodlení, 13 % z dlužné částky po 30 dnech prodlení a 50 % ze základní celkově splatné částky úvěru a nezaplacených úroků, jak vyplývá z čl. 12.1, 12.2, 12.3, 12.4. a 12.5 uzavřené smlouvy o revolvingovém úvěru – smluvních ujednání. S ohledem na rozhodnutí Nejvyššího soudu ve věci, v níž si účastníci obdobně jako v dané věci ujednali při úvěru ve výši 30 000 Kč vrácení částky 93 420 Kč a obdobných smluvních pokutách včetně té ve výši 0,25 % z nové jistiny denně (usnesení tohoto soudu ze dne 20. 5. 2020, sp. zn. 20 Cdo 2884/2019) nemohl odvolací soud dospět k jinému závěru než soud prvního stupně. Proto je uzavřená úvěrová smlouva smlouvou neplatnou ve smyslu § 39 tehdy platného zák. č. 40/1964 Sb., a s ohledem na provázanost této smlouvy s uzavřenou smlouvou rozhodčí a s přihlédnutím k požadavku ochrany spotřebitele jako slabší smluvní strany je neplatná i navazující smlouva rozhodčí. Rozhodčí nálezy je proto nezpůsobilým exekučním titulem a rozhodce neměl pravomoc k vydání rozhodčího nálezu. Na jeho základě vedenou exekuci je z uvedených důvodů ve smyslu § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. třeba jako nepřijatelnou zastavit. Skutečnost, že povinní jako spotřebitelé smlouvu o revolvingovém úvěru podepsali a se smluvními podmínkami byli seznámeni, nebyla pro tento závěr podstatná (srov. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 1612/2019).
42. Pro závěr o neplatnosti smluv od samého počátku ze shora uvedených důvodů se odvolací soud ostatními námitkami povinných nezabýval, neboť již výše uvedené skutečnosti považoval za plně dostačující pro závěr o naplnění důvodů pro zastavení exekuce. Pouze s ohledem na opakující se námitku oprávněné odvolací soud uvádí, že byla-li úvěrová smlouva uzavřena dne 30. 11. 2011, vztahovala se na ni z časových důvodů již úprava, provedená zák. č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, účinná od 1. 1. 2011.
43. Pokud oprávněná poukazovala na konkrétní rozhodnutí odvolacích soudů, které obdobné věci rozhodovaly v souladu s jejími závěry uvedenými v odvolání, pak odvolací soud, byť je nucen konstatovat určitou nejednotnost v rozhodování uvedených otázek, naopak postupoval v souladu s převažující praxí Městského soudu v Praze a zejména s platnou současnou judikaturou Nejvyššího soudu shora citovanou.
44. Odvolací soud souhlasí se soudem prvního stupně i v rozhodnutí o náhradě nákladů exekuce ve smyslu § 89 věta první exekučního řádu a závěru, že zastavení exekuce zavinila oprávněná, a na výpočet provedený soudem prvního stupně pro stručnost odkazuje (body 69 – 73 odůvodnění napadeného rozsudku). Správné je i jeho rozhodnutí o náhradě nákladů řízení mezi účastníky, neboť povinní byli zcela pasivními subjekty, tedy nekomunikovali s oprávněnou, řádně nespláceli,

nevyjádřili se v průběhu rozhodčího řízení, a tento stav trval až do doby, kdy proti nim byla nařízena exekuce. Nejvyšší soud sice v usnesení ze dne 20. 5. 2020, sp. zn. 20 Cdo 2884/2019, při zastavení exekuce z obdobných důvodů rozhodoval podle procesního úspěchu povinných v řízení, odvolací soud však po přezkoumání úvah soudu prvního stupně dospěl k závěru, že v dané věci jsou dány okolnosti mimořádného zřetele hodné (jak shora uvedeno) pro aplikaci úpravy § 150 o. s. ř. a nepřiznání náhrady nákladů řízení účastníku jinak úspěšnému.

45. Usnesení soudu prvního stupně je tak správné jako celek, a odvolací soud je proto postupem dle § 219 o. s. ř. jako celek také potvrdil.
46. Povinní, kteří nebyli v exekučním řízení právně zastoupeni, byli i v odvolacím řízení úspěšní. Za situace, kdy soud prvního stupně se s námitkami oprávněné řádně vypořádal a oprávněnou s tím prostřednictvím svého rozhodnutí seznámil, pro postup dle § 150 o. s. ř. již v odvolacím řízení nebyl dán důvod. Odvolací soud proto povinným za sepsání jednoho vyjádření k podanému odvolání, podepsaného jimi oběma, přiznal ve smyslu vyhl. č. 254/2015 Sb. paušální náhradu ve výši 300 Kč ve smyslu § 1 odst. 3 písm. a/, § 2 odst. 3. Tuto částku odvolací soud uložil oprávněné zaplatit povinným v zákonné lhůtě dle § 160 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je přípustné dovolání, jestliže na základě dovolání, podaného do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně, dospěje dovolací soud k závěru, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchyloval od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena, nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Praha 17. května 2022

JUDr. Jiří Cidlina v. r.
předseda senátu